

Ráva olbmui, guhte lea positiivlaš COVID-19 bohtosa dihte mearriduvvon sirremii

Koronavirus (COVID-19) lea meroštallojuvvon oppalaččat várálaš njoammudávdan. Njoammudávdalága (1227/2016) mielde gieldda dahje buohccedikšunbire njoammudávdain vástideaddji doavttir sáhtta mearridit sirremii oppalaččat várálaš dahje oppalaččat várálažžan čielga ákkaid vuodul navdojuvvon njoammudávdii buohccán olbmo dahje čielga ákkaid vuodul buohccin navdojuvvon olbmo. Sirren mearkkaša dan, ahte pasieanta, geas lea njoammudávda, sirrejuvvo dearvvas olbmui. Sirrema sáhtta ollašuhttit ruovttus dahje buohcceviesus pasieantta veaju mielde. Dáinna háliidit eastit ođđa njoammumiid. Sirren nohká dalle, go olmmoš, geas lea sihkkarastojuvvon COVID-19 -infekšuvdna, lea leamaš almmá dávdamearkkaid haga guokte (2) beaivvi, goittotge unnimustá 14 jándora čájánasváldima maŋjel. Buohccedivššus leamaš pasieantta sirrema heaitimis addet sierra rávvagiid.

Go buohccát

- Garve lagaš kontávttá earáiguin.
- Ále geavat viessofitnodaga oktasaš sajiid, go leat buohcci.
- Lea dehálaš vuoŋŋastit ja juhkat doarvái, go lea buohcci. Feber ja bákčasat sáhttet vuogihit, go geavaha dálkasiid, maid oažžu apotehkas almmá reseapta haga.
- Ane fuola buori giehta- ja gossanhygieniijas.
- Dárko iežat veaju ja riŋge dárbbu mielde dearvvašvuodaguovddáži. Juos gárttat vuolgat doaktárii, govčča njálmát ja njunát háválaš njunneliinniin.

Go divššut buohccán olbmo

- Go ruovttus lea olmmoš, geas lea vuoŋŋahatinfekšuvdna, earát seamma viesus sáhttet geahpedit njoammudávdariskka garvimiin lagaškontávttá buohccán olbmui ja fuolahemiin buori giehtahygeniijas.
- Gieđaid bassan lea dehálaš earenoamážit dalle, go leat leamaš kontávttas buohccán olbmui, leamaš buohccán olbmui seamma sajis dahje gieđahallan njunneliinniid dahje bassaladdamiid.
- Dárko buohccán olbmo veaju ja váldde dárbbu mielde oktavuodá dearvvašvuodaguovddáži.

Njoammunriskka sáhtta ruovttus geahpedit maiddái čuovvovaš vugiiguin

- Juos vejolaš, dušše okta rávesolmmoš dikšu buohccán olbmo. Riskajovkui gullevaš olmmoš ii galggaše leat buohccán olbmo váldodivššár.
- Juos vejolaš, earát seamma viesu olbmot galggašedje leat eará lanjas. Juos dát ii leat vejolaš, buohccán olbmos galggašii bissut unnimustá 1 mehtera duohkin. Buohccán olmmoš sáhtta ovdamearkka dihte oadđit sierra searŋgas.
- Juos gulat riskajovkui, muhto it sáhte garvit lagaškontávttá buohccán olbmui, vihkkedala njálbme-njunnesuoji geavaheami, juos dákkár lea oažžun lánkai.
- Ruovttus eai oáččo galledit guossit buohccama áigge.
- Fuolat ahte oktasaš sajiin lea buorre áibmomolsun ovdamearkka dihte nu, ahte rabat lásaid hissegiin, gievkkanis ja lávgolanjas.
- Go buohccán mánná lea salastat, vikka leat nu, ahte mánná ii gosa njuolga ámadajuidasat.
- Čuovo buori giehta- ja gossanhygeniija. Geavat persovnnalaš sihkkaldaga gieđaid sihkkumii.

Čorgen, bassaladdan ja buhtisindoallan

- Báلكes geavahuvvon njunneliinniid ja eará háválaš buktagiid ruskalihtái. Muite bassat gieđaidat, juos guoskkat geavahuvvon njunneliinniide dahje eará dakkáriidda.

Infekšuvnnaid dustenovttadat

- Beaivválaččat gánnáha sihkkut dábálaš buhtistanávdnasiin iešguđet sajiid ja bevddiid bajožiid, madda guoskkahuvvojit.
- Buohccán olbmuid geavahan gávnniid, boradanneavvuid ja lihtiid ii dárbbáš bassat sierra.
- Basa gávnniid dábálaččat. Go leat gieđahallan duolva bassaladdamiid, basa gieđaidat fuolalaččat čáziin ja sáibbuin dahje desinfiserejeaddji ávdnasiin.